

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/7/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123413517
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123413517.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G. J., narodeného X. I. XXXX, M., I.. O.. G. XXX/XXX, proti žalovanému VEKAM Security s.r.o., Bratislava, Studenohorská 2058/7, IČO: 36 412 597, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 23Cpr/4/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica n i e j e
d ô v o d n ý.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica postupom v súlade s § 40 a § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) dňa 30. októbra 2023 postúpil vec vedenú na tomto súde pod sp. zn. 5Cpr/6/2023 Mestskému súdu Bratislava IV. Mestský súd Bratislava IV s uvedeným postúpením veci nesúhlasil, pričom vec predložil Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie sporu o miestnu príslušnosť podľa § 43 ods. 2 CSP. Krajský súd v Bratislave predložil konanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súdu najbližšie spoločne nadriadenému Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV, na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP, nakoľko Krajský súd v Bratislave o kauzálnej príslušnosti na prejednanie danej veci nemôže rozhodnúť.

2. K upovedomeniu o postúpení veci žalobcu uviedol, že má za to, že súd svojím postupom porušil ustanovenia CSP v neprospech žalobcu a to ešte predtým, než by začal vo veci meritórne konať, čím porušil rovnosť strán v spore, a to dokonca v prospech ochrany silnejšej strany na úkor slabšej strany. Žalobca ďalej argumentoval skutočnosťou, že Okresný súd Banská Bystrica skúmal svoju miestnu príslušnosť v rozpore s § 41 CSP, keď žalovaný miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica vôbec nenamietal. Žalobca má adresu trvalého pobytu v obvode Krajského súdu Banská Bystrica, miestom výkonu práce bola Detva, ktorá je v obvode Krajského súdu Banská Bystrica, potenciálni svedkovia, ktorých by žalobca v konaní navrhol vypočuť, alebo ktorých by súd z vlastnej iniciatívy vypočuť, bývajú v obvode Krajského súdu Banská Bystrica.

3. Mestský súd Bratislava IV nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že oba okresné sudy spĺňajú vecnú (§ 12 CSP) a kauzálnu (§ 24 písm. a) CSP, resp. § 24 písm. c) CSP) príslušnosť. Mestskému súdu Bratislava IV z vyhodnotenia obsahu odôvodnenia postúpenia ako dôvod daného procesného postupu zo strany Okresného súdu Banská Bystrica vyplýva zistenie miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica. Nakoľko žalovaný nedostatok miestnej príslušnosti v súlade s § 41 CSP nenamietal, Okresný súd Banská Bystrica postupoval v rozpore s § 41 CSP.

4. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

5. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

6. Podľa § 19 písm. a) a c) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode

a) má žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy,

c) je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovaným, ak sa spor týka tejto zložky.

7. Podľa § 24 písm. a) a c) CSP na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky sú príslušné

a) Mestský súd Bratislava IV pre obvod Krajského súdu v Bratislave,

e) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici.

8. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

9. Podľa § 41 CSP súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

10. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

11. Podľa § 316 ods. 1 a ods. 2 CSP, individuálny pracovnoprávny spor na účely tohto zákona je spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávných a iných obdobných pracovných vzťahov. Za individuálny pracovnoprávny spor sa považuje aj spor, ktorý vyplýva zo zásady rovnakého zaobchádzania, ak súvisí s individuálnym pracovnoprávnym sporom. Individuálnosť pracovnoprávných sporov sa prejavuje tým, že vždy ide o konkrétny vzťah medzi konkrétnym zamestnancom a konkrétnym zamestnávateľom. Tento vzťah vzniká vždy medzi konkrétnymi subjektmi.

12. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Okresnému súdu Banská Bystrica § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu nie je dôvodný.

13. Po oboznámení sa s predloženou vecou dospel najvyšší súd k záveru, že pri postúpení veci Okresný súd Banská Bystrica postupoval v súlade so zákonom, keď skúmal nedostatok kauzálnej príslušnosti podľa § 40 CSP a nie len nedostatok miestnej príslušnosti podľa § 41 CSP, na ktoré poukazoval tak Mestský súd Bratislava IV, ako aj žalobca.

14. V danom prípade ide o individuálny pracovnoprávny spor, v ktorom sa žalobca ako zamestnanec domáha voči žalovanému ako zamestnávateľovi určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Ide o individuálny pracovnoprávny spor, o ktorom koná a rozhoduje podľa § 24 CSP súd kauzálny príslušný. Ak je na prejednanie veci daná kauzálna príslušnosť súdu, miestne príslušným je súd, ktorý je zároveň kauzálny príslušným v danej veci. Správne určenie konkrétneho z viacerých kauzálnych príslušných súdov uvedených v § 24 CSP je podmienené určením inak miestne príslušného súdu a následné zistenie, do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takýto za iných okolností miestne príslušný súd spadá. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálny príslušný súdom, resp. do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takto určený miestne príslušný súd patrí.

15. Civilný sporový poriadok rozlišuje všeobecnú a osobitnú miestnu príslušnosť súdu, pričom osobitná miestna príslušnosť je buď alternatívna (§ 19 CSP), alebo výlučná (§ 20 CSP). Výlučná miestna príslušnosť má prednostný charakter. Alternatívna miestna príslušnosť je daná na výber, a teda sudy ustanovené v § 19 CSP môžu byť príslušné popri všeobecnom súde žalovaného, pričom výber medzi všeobecným súdom žalovaného a súdom uvedeným § 19 CSP realizuje žalobca podaním návrhu na vybraný súd.

16. O prípad alternatívnej miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. a) CSP ide len vtedy, ak žalovaný subjekt, t. j. zamestnanec má v čase podania žaloby miesto výkonu práce v obvode súdu, na ktorý bola žaloba podaná, a ktorý si žalobca (zamestnávateľ), ako aktívne legítimovaný subjekt, takto zvolil. O takýto prípad však v danom spore nejde, pretože žalovaným subjektom nie je zamestnanec, ale zamestnávateľ.

17. O prípad alternatívnej miestnej príslušnosti uvedenej v § 19 písm. c) CSP ide vtedy, ak si žalobca uplatnil svoj nárok na súde, v obvode ktorého je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovaným, ak sa spor týka tejto zložky. Najvyšší súd k danému ustanoveniu uvádza, že rozhodným kritériom pre možnosť voľby alternatívnej miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. c) CSP nie je miesto výkonu práce, ale skutočnosť, že žalovaným subjektom je organizačná zložka právnickej osoby, ktorej sa spor týka. V danom prípade je žalovaným subjektom obchodná spoločnosť VEKAM Security s.r.o., so sídlom Studenohorská 2058/7, 841 03 Bratislava, IČO: 36 412 597, zapísaná v Obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, oddiel: Sro, vložka číslo: 31235/B, ako zamestnávateľ žalobcu, ktorý okamžitým skončením pracovného pomeru zo dňa 31. augusta 2023 ukončil pracovný pomer so žalobcom, pričom žalobca sa domáha určenia neplatnosti predmetného okamžitého skončenia pracovného pomeru. Nemožno preto aplikovať § 19 písm. c) CSP pre výber alternatívnej miestnej príslušnosti, pretože spor sa netýka organizačnej zložky zamestnávateľa, ale samotnej právnickej osoby ako bývalého zamestnávateľa žalobcu, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že žalobca v žalobe ako žalovaný subjekt vymedzil obchodnú spoločnosť VEKAM Security s.r.o.

18. Keďže v danej veci nejde o prípad osobitnej miestnej príslušnosti, miestne príslušný súd môže byť určený len podľa kritérií daných § 13 a nasl. CSP upravujúcich všeobecnú miestnu príslušnosť. Žalovaná obchodná spoločnosť (zamestnávateľ) má sídlo v Bratislave, teda v obvode Krajského súdu v Bratislave, a preto na konanie v individuálnom pracovnoprávnom spore je podľa § 15 ods. 1 v spojení s § 24 písm. a) CSP miestne a kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava IV, ako súd kauzálny príslušný pre obvod Krajského súdu v Bratislave, do ktorého spadá sídlo žalovaného. Z tohto dôvodu nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica nie je dôvodný.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.